

Решавање међународних спорова

Правила за спровођење доказног поступка у међународној арбитражи

Савет Међународног удружења правника (*International Bar Association - IBA Council*) 1. јуна 1999. је усвојио Правила за спровођење доказног поступка у међународној трговачкој арбитражи (*Rules on the Taking Evidence in International Commercial Arbitration*). Овим Правилима замењена су раније правила Међународног удружења правника од 1983. (*Supplementary Rules Governing the Presentation and Reception of Evidence in International Commercial Arbitration*).

Нова правила су објављена са циљем да послуже као помоћ у спровођењу арбитражног поступка у фази извођења доказа и то на ефикасан и економичан начин. Правила садрже упутства и механизам за доказивање путем исправа, извођење доказа као што су сведочење, доказивање путем вештака и увиђај, те слушање самих странака. Комитет за арбитражу и алтернативне методе решавања спорова Међународног удружења правника (*Committee on Arbitration and Alternative Dispute Resolution*) оценио је да постојећи арбитражни правилници у овој материји имају доста празнина, те да у пракси постоји доста лутања и несналажења странака, али и самих арбитра. Правила представљају комбинацију процедуралних норми из англосаксонског и континенталног права и могу бити, према творцима, од посебног значаја када странке им арбитрари долазе из различитих правних система.

Правила су сачињена за употребу уз правилнике институционалних арбитража или уз *ad hoc* арбитражна правила односно клаузуле које сачињавају саме странке. Правила се могу преузети у арбитражне клаузуле у целини, или послужити странкама да израде сопствену процедуру коју ће арбитрари следити.

Међународно удружење правника предлаже странкама одредбу којом ће, допуњавајући арбитражне клаузуле у уговорима, уговорити примену Правила за извођење доказа:

In addition to the (institutional or ad hoc rules chosen by the parties), the parties agree that the arbitration shall be conducted according to IBA Rules on the Taking Evidence in International Commercial Arbitration.

У преводу на српски језик ова препоручена клаузула гласи:

“Као допуну _____ (навести правила институционалне арбитраже или правила за *ad hoc* арбитражу која су странке изабрале) странке уговарају да ће арбитража бити спроведена према Правилима за извођење доказа у међународној трговачкој арбитражи Међународног удружења правника”.